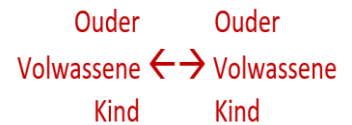

Transactionele analyse: ouder, volwassene, kind

Vanuit welke houding ben je in gesprek met anderen?

We willen vaak dat medewerkers zich als een volwassene gedragen.

Maar als we zelf vanuit een ouder-rol met medewerkers in gesprek gaan, is de kans groot dat medewerkers vanuit een kind-rol reageren.

Ouder-rol

We schieten vaak in de ouder-rol, als we heel goed weten wat goed is voor de ander.

Wanneer we een uitgesproken mening hebben over wat goed en wat slecht is, uiten we dit vaak vanuit zorg of vanuit kritiek:

De **zorgende 'ouder'** is heel aardig, zorgzaam en lief. Enkele voorbeelden:

- *Je hoeft het niet alleen te doen, zal ik het voor je overnemen?*
- *Ga door, je doet het zo goed*

De **kritische 'ouder'** is niet zo aardig, de nadruk ligt op corrigeren. Enkele voorbeelden:

- *Heb je dat nou nog niet gedaan?*
- *Afspraak is afspraak, doe het nou maar gewoon*

Wanneer een leidinggevende vanuit de ouder-rol acteert naar medewerkers, zullen zij bijna als vanzelf in de kind-rol schieten.

Kind-rol

Vanuit de kind-rol wordt geen eigen verantwoordelijkheid genomen. In de transactionele analyse wordt gesproken over **het aangepaste kind**. Dat is gehoorzaam, vriendelijk en volgend. Maar ook passief, klagend en afhankelijk. En **het vrije kind**, dat is creatief, spontaan en geeft de eigen behoeften aan. Maar is ook storend, slordig en eigengereid.

Enkele voorbeelden:

- *Zie je hoe goed ik het doe?*
- *Dat kan ik niet hoor*
- *Er is toch niks aan te doen*

Volwassene-rol

De meest gewenste rol voor leidinggevendenden is de volwassene-rol. Vanuit deze rol is de grondhouding en communicatie gebaseerd op autonomie over en weer. Je bekijkt de zaken vanuit logica en ratio. Het nadeel van de volwassen-volwassen gesprekken is dat het soms eindeloos kan duren en er maar geen besluiten worden genomen.

Maar als er besluiten worden genomen, zullen deze voortkomen vanuit gelijkwaardigheid, openheid en respect voor elkaar en elkaars situatie. Enkele voorbeelden:

- *Ik denk dat we hier veel werk aan hebben, hoe kunnen we dat het beste oplossen?*
- *Ik ben me bewust van de keuze die we hebben gemaakt, wat vind jij hiervan?*

Wanneer schiet jij in de ouder-rol? Of reageer je zelf weleens vanuit de kind-rol? Wat zou er gebeuren als je eens bewust vanuit de volwassene-rol communiceert? Waarschijnlijk zal je zien dat het bij de ander volwassen gedrag oproept.